

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer Laurens Schouten, hoofdinspecteur Erfgoed
Postbus 16478
2500 BL Den Haag

Digitale verzending t.a.v. [REDACTED]

Apeldoorn, 9 januari 2026

Kenmerk: 55085976 – U.2601.01 FvdA/LS/Mate
Betreft: reactie op inspectierapport en aanbevelingen beheer rijkscollectie Paleis Het Loo

Geachte heer Schouten,

Graag melden wij u de goede ontvangst van het recent over Paleis Het Loo opgestelde inspectierapport en uw bijbehorende schrijven d.d. 20 november jl. Ook nemen wij notie van uw voornemen dit inspectierapport en onze reactie hierop openbaar te maken in het kader van de Wet Open Overheid. Hiertegen hebben wij geen bezwaar.

Wij hebben het inspectierapport met veel interesse gelezen en herkennen ons in de door uw inspecteurs geschetste situatie. Het verheugt ons om in uw begeleidend schrijven te lezen dat het door ons gevoerde beheer op de delen van de collectie die zich in het paleis en in het CC NL bevinden voldoen aan de eisen zoals gesteld in de Erfgoedwet. De bouw van het CC NL én de renovatie en uitbreiding van het paleisgebouw zijn voor een belangrijk deel ook ingegeven geweest door de nadrukkelijke wens om het collectiebeheer in de breedste zin op een hoger plan te tillen. Uw conclusie bevestigt dat wij erin geslaagd zijn deze wens te realiseren.

Wij herkennen ons echter ook in uw melding dat er nog verbetering nodig is in het beheer van de collectiedelen die op dit moment zijn opgeslagen in de andere gebouwen van het paleiscomplex (met name de stallen). Ook delen wij uw mening dat de digitale toegankelijkheid van de collectie nog uitbreiding behoeft (Collectie Online). De in het rapport gestelde aanbevelingen nemen wij dan ook ter harte en deze zullen een belangrijke onderlegger vormen voor onze aankomende jaarplannen op het gebied van collectiebeheer en -behoud.

Tijdens onze recente gesprekken met uw inspecteurs gaven wij aan bezig te zijn met de werving van een nieuwe manager collectie. Dit had te maken met het vertrek van onze teamleider collectie enerzijds en een gewenste versterking van het cluster Kennis, Collectie & Programma door een verzwaring van de functie van teamleider collectie naar manager collectie anderzijds. Deze manager collectie heeft de opdracht om het collectiebeleid (in de breedste zin van het woord) de komende jaren op een (nog) hoger niveau te tillen. Inmiddels is bekend dat [REDACTED] [REDACTED], voorheen hoofd collecties bij Bonnefantenmuseum in Maastricht, per 1 februari a.s. bij ons van start zal gaan.

paleis het loo

Wij hebben onder meer de volgende actiepunten genoteerd die zij, in nauwe samenwerking met de teamleider Informatie & Documentatie [REDACTED] en onder verantwoordelijkheid van het hoofd Kennis, Collectie & Programma [REDACTED] gaat vormgeven:

1. Uitwerken van het nieuwe collectieplan 2026-2028, met daarin verbeterdoelen en maatregelen om de aanpak van de vastgestelde achterstanden concreet en realistisch in te plannen. In dit plan wordt concrete uitwerking gegeven aan alle aanbevelingen die zijn vastgelegd in het recente inspectierapport.
2. Uitwerken van een haalbaar meerjarenplan voor het volledig digitaal ontsluiten van de collectie, inclusief stappenplan voor het eenduidig digitaal vastleggen van de eigendomsstatus van elk object. Daarnaast targets voor uitbreiding van de vindbaarheid van de collectie via de Collectie Online.
3. Samenstellen van een protocollenhandboek, op basis van actuele, nog te updaten en nog te schrijven procedures op het gebied van collectiebeheer en -behoud. De meest recente versie van SPECTRUM-NL nemen wij hierbij als leidraad.
4. Samenstellen van een actueel en integraal behoudsplan, dat momenteel op veel onderdelen gereed is maar nog een aantal aanvullingen, updates en samenbundeling nodig heeft.
5. Herverdelen van de taken en verantwoordelijkheden binnen onze huidige CHV-huishouding, waaronder het updaten van het bestaande CHV-plan (2022) en het integreren van CHV-trainingen en -oefeningen in de jaarplannen. Toevoegen van actuele risicoanalyses en het periodiek toetsen hiervan heeft daarnaast prioriteit.
6. Vormgeven van een actueel collectieplan en verzamelbeleid voor de bibliotheek, waarin we een definitief onderscheid willen uitwerken tussen de historische boeken- en archiefcollectie en de actuele handbibliotheek. Hierbinnen zullen concrete verbeterdoelen voor het beheer en behoud van de historische boeken- en archiefcollectie worden uitgewerkt die vervolgens kunnen worden omgezet naar planmatige verbetertrajecten en bijbehorende budgetten.
7. Opstart van het prentenproject – conservering en verhuizing naar CC NL – in 2026.

Wij realiseren ons terdege dat er nog veel werk te doen is. Ons voorstel is om in de tweede helft van 2026, zodra de nieuwe manager is ingewerkt en een start heeft kunnen maken met bovenstaande projecten, een afspraak in te plannen met uw inspecteurs om het voorliggende inspectierapport te spiegelen aan onze dan meer uitgewerkte plannen, planning en prioritering.

Dat neemt uiteraard niet weg dat er op dit moment al wordt gewerkt aan concrete verbeterlagen. Enkele zaken die inmiddels zijn opgestart sinds het recente inspectiebezoek:

- In het textieldepot zijn de laatste technische aanpassingen en toevoegingen uitgevoerd aan de bestaande lade- en stellingkasten en worden momenteel de standplaatsbenamingen en de bijbehorende barcodes geactualiseerd. Per januari 2026 wordt op het gehele kostuumdepot een nieuwe standplaatscontrole uitgevoerd, op de voet gevolgd door een actualisering van de conditiecontroles van de collectie die in dit depot is opgeslagen. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in de werkplanning voor 2026.
- Reguliere standplaatscontroles zijn ingepland voor de doorlopende jaarplannen vanaf 2026, geldend voor zowel de paleisopstelling als voor de depots en de overige ruimtes in het stallencomplex. Wij verwachten bij de eerstvolgende Inspectieronde een 100% positief steekproefresultaat te kunnen laten zien.

- In november 2025 startte een vierdejaars student van de Reinwardt Academie aan een onderzoek om onze voormalige koude kluis - momenteel buiten gebruik maar nog steeds in pandig aanwezig - opnieuw operationeel te maken, zodat het deel van de collectie Fotografie die momenteel nog (minimaal toegankelijk) in het Gelders Archief is opgeslagen, kan terugkeren naar Apeldoorn en onder eigen dak veilig, toegankelijk en verantwoord kan worden bewaard. Wij verwachten dat dit project in de tweede helft van 2026 kan worden opgeleverd.
- Als onderdeel van de nieuwe museale inrichting van ons Hofdameskwartier, die wij voorbereiden op de derde verdieping van het corps de logis van het paleis, zijn enkele tapijten en textilia die zich nog op de stallenzolders bevinden gereed gemaakt voor transport naar CC NL dan wel naar externe restauratoren. De eerste transporten in dit traject zijn voorzien voor januari 2026, waarmee het permanent ontruimen van de stallenzolders een nieuwe impuls krijgt. Dit is ook relevant vanwege de in de toekomst voorziene renovatie van het stallencomplex en nieuwe museale inrichting aldaar.
- Ook voor het in CC NL verantwoord opbergen van onze collectie tuigen en overig stallen-toebehoren, die momenteel in matige omstandigheden zijn opgeslagen in ons stallencomplex, worden verhuisvoorbereidingen getroffen. Naar verwachting kan het CC NL in het voorjaar van 2026 nieuwe maatwerk-tuigenstellingen laten plaatsen, waarna onze tuigen, zadels en toebehoren naar Amersfoort zullen verhuizen. Deze transporten combineren we met een controle op de basisregistratie en een actuele conditiecheck op objectniveau, ingepland voor medio 2026.
- Per 31 december jl. zijn de deelcollecties Ridderorden & Onderscheidingen en Fotografie volledig op objectniveau opgenomen in onze digitale registratie en kunnen we onze gehele collectie beschouwen als 100% digitaal geregistreerd. Dit is conform de eerdere afspraken die hierover met uw inspectie zijn gemaakt. Hierbij maken wij de kanttekening dat nog zal worden doorgewerkt aan het optimaliseren van de basisregistratie per object (inclusief juridische status), zoals gesteld in de Erfgoedwet. Structurele vooruitgang in het optimaliseren van deze basisregistratie nemen wij mee in de jaarplanning van 2026 en verder.
- Per januari 2026 is er wederom aanvullend budget beschikbaar gesteld voor het versnellen van het digitaal toegankelijk maken van de collectie. In eerste instantie zetten wij dit in op ons lopende project voor collectiefotografie, de inhuur van tijdelijke medewerkers voor herkomstonderzoek en het schrijven van publieksvriendelijke teksten voor 5.000 topstukken voor de Collectie Online. Los daarvan wordt het planmatig langetermijnbeleid uitgewerkt om de volledige collectie gefaseerd digitaal online beschikbaar te stellen.

Ik hoop u hiermee een passende reactie te hebben kunnen geven op het inspectierapport en de aanbevelingen die de Inspectie hieraan verbindt. Mocht bovenstaande aanvullende vragen en/of opmerkingen oproepen, dan nodig ik u van harte uit deze te delen met ons hoofd Kennis, Collectie & Programma en/of de teamleider Informatie & Documentatie. Zij zijn zeer bereid nadere tekst en uitleg te geven en verder van gedachten te wisselen over onze concrete verbeterplannen.

Met hartelijke groet,

Frans van der Avert
Directeur